

TEORIE SOCIÁLNÍ ANTROPOLOGIE (KSKA/TESA)

- 1) Antropologie jako vědecká disciplína. Definice antropologie. Vymezení antropologie jako svébytné vědecké disciplíny. Subdisciplíny antropologie. Vztah antropologie a ostatních společenských věd. Zahraniční a české antropologické instituce (společnosti, univerzity, výzkumná pracoviště, periodika).
- 2) Kulturní relativismus a etnocentrismus. Vymezení a historická kontextualizace pojmů, koncept emic a etic, hledisko aktéra, kultura a jednotlivec (enkulturace), komparativní perspektiva v antropologickém výzkumu, kulturní univerzálie.
- 3) Evolucionismus. Unilineární a multilineární evolucionismus, komparace klasického evolucionismu a neoevolucionismu.
- 4) Difuzionismus v Německu a Velké Británii. Antropogeografie.
- 5) Francouzská sociologická škola a její vliv na sociální antropologii.
- 6) Funkcionalismus a strukturální funkcionalismus.
- 7) Franz Boas.
- 8) Konfiguracionismus.
- 9) Škola Osobnost a kultura, spor sociálního a biologického determinismu.
- 10) Strukturalismus, Claude Lévi-Strauss.
- 11) Kulturní materialismus, kulturní ekologie.
- 12) Kognitivní antropologie a symbolická antropologie.
- 13) Postmoderní antropologie.

14) Jazyk, kultura a společnost. Vymezení a charakteristika jazyka. Jazyk jako symbolický systém. Symbol a znak. Langue a parole. Whorfova hypotéza.

15) Příbuzenství. Společnosti příbuzenského a nepříbuzenského typu. Studium příbuzenství z komparativního hlediska, genealogická metoda. Incestní tabu, exogamie a endogamie, odvozování původu. Definice, funkce a typy manželství, postmaritální rezidence, typy rodiny, levirát a sororát. Příbuzenství v postmoderních společnostech.

16) Politika, moc a autorita. Politická antropologie a antropologie práva (teoretická východiska, vymezení). Příspěvek L. Pospíšila k antropologii práva. Moc, autorita (M. Weber) a legitimita. Politická antropologie preindustriálních společností. Politická antropologie komplexních společností.

17) Náboženství. Problém vymezení pojmu náboženství. Posvátné a profánní, magie, rituál, čisté a nečisté, tabu, animismus, totemismus, monoteismus, polyteismus, šamanismus, revitalizační hnutí.

18) Ekonomická antropologie. Východiska a zaměření. Substantivismus a formalismus. Kula, dar a potlač. Reciprocita, redistribuce, směna. Malinowski, Mauss.